

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПРЕДСЕДАТЕЛ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

№ *150-06-266*

дата *20.12.2011*

ДО

Г-Н ЖОЗЕ-МАНУЕЛ БАРОЗУ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

Относно: Становище на Народното събрание на Република България по Годишния пакет на Европейската комисия за разширяването и Годишния пакет за Европейската политика на съседство, с акцент върху Източното партньорство

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН БАРОЗУ,

На съвместно заседание на 15 декември 2011 г. Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове (КЕВКЕФ) и Комисията по външна политика и отбрана (КВПО) разгледаха следните документи на Европейската комисия, включени като т. 61, 62 и 63 от Годишната работна програма на Народното събрание (ГРП на НС) по въпросите на ЕС за 2011 г.:

- Годишен пакет за Европейската политика на съседство, с акцент върху Източното партньорство, *СОМ (2011) 303 (т. 61 от ГРП на НС)*;
- Годишен пакет от документи на Европейската комисия относно разширяването, *СОМ (2011) 666 (т. 62 от ГРП на НС)*;
- Становище на Европейската комисия относно кандидатурата на Република Сърбия за членство в ЕС, *СОМ (2011) 668 (т. 63 от ГРП на НС)*.

При проведената дискусия бяха открити следните по-важни акценти по отношение на политиката на разширяване:

- **Задълбочаването на европейската интеграция върви ръка за ръка с тази на разширяването.** От тази гледна точка българският парламент подкрепя динамиката в процеса на разширяване на Европейския съюз и подписването на Договор за присъединяване на Република Хърватия;
- **Запазване духа на добросъседство и взаимодействие при стриктно придържане към принципите на условността и оценка според собствените заслуги;**
- **Изграждане на модерна инфраструктура,** с оглед преодоляването на физическите бариери и преодоляването на стереотипите, които съществуват сред страните от Западните Балкани;
- **Политиката за разширяване е инструмент за реформи.** Наред с процесите на стабилизиране, които протичат в страните кандидати за членство в ЕС и потенциалните кандидати, последните следва да работят в посока укрепване целостта на ЕС;

- Успехът на разширяването зависи не само от самия факт на разширяването, а от **положителното възприемане на интеграцията**. С цел по-успешната реализация на разширяването като процес е необходима по-широка информираност на гражданите по темата.

По отношение на **Европейската политика на съседство (ЕПС)**, в т.ч. **Източното партньорство**, българският парламент приветства приоритетното значение, което ЕС отдава на **процеса на стабилизация и демократизация** на своите съседни страни. Ревизираната ЕПС следва да се основава на **принципите на диференциация**, съгласно индивидуалните нужди на съседите, засилена условност на предоставяната помощ в зависимост от изпълнението на политическите критерии, както и поемането на по-голяма отговорност от страна на партньорите.

В рамките на активния **политически диалог**, който Народното събрание води с европейските институции по проектоактовете на ЕС, приложено Ви изпращам **единодушно приетите съвместни доклади и становища** към тях на двете комисии, отразяващи позицията на българския парламент по трите теми.

Приложение: съгласно текста.

С уважение,

**ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:
ЦЕЦКА ТАЧЕВА**

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ
И КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ
КОМИСИЯ ПО ВЪНШНА ПОЛИТИКА И ОТБРАНА

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вж. No	153-18-153
Дата	16 / 12 2011 г.

ОТНОСНО: *Годишен пакет от документи на Европейската комисия относно разширяването*

I. На съвместно заседание, проведено на **15 декември 2011 година**, Комисията по европейските въпроси и контрол на европейския фондове и Комисията по външна политика и отбрана обсъдиха Годишния пакет от документи на Европейската комисия относно разширяването, включен като т. 62 от Годишната работна програма на Народното събрание по въпросите на ЕС за 2011 г. и по-специално *Съобщението на Комисията до Европейския парламент и до Съвета – Стратегия за разширяване и основни предизвикателства през периода 2011-2012 г. – СОМ (2011) 666 окончателен.*

II. Годишният пакет за разширяването е представен на **12 октомври 2011 г.** Пакетът включва Стратегия за разширяване и основни предизвикателства през периода 2011-2012 г. – СОМ (2011) 666 окончателен, в която се определят целите и перспективите на политиката на разширяване за следващата година. В документа е обобщен напредъкът, постигнат през последните дванадесет месеца от всяка от **страните кандидатки за членство в ЕС – Хърватия, Турция, Исландия, Македония, Черна гора и потенциалните кандидатки за членство в ЕС – Албания, Сърбия, Босна и Херцеговина, Косово.** В допълнение към този стратегически документ, пакетът съдържа доклади за напредъка, който страните от Западните Балкани, Турция и Исландия са постигнали през изминалата година по пътя към членството.

Политиката за разширяване продължава да бъде ефективен инструмент за извършването на промени в обществата на държавите кандидатки и на потенциалните кандидатки. Присъединителният процес е предпоставка за разширяване зоната на мир, стабилност, демокрация и просперитет. Той също може да се разглежда като фактор за нарастване на икономическия, човешки и културен потенциал на Европейския съюз.

Стратегическият документ за разширяването за периода 2011-2012 г. акцентира върху няколко съществени елемента. **Първо**, укрепване върховенството на закона и реформа на публичната администрация. Предлага се нов подход в областите Съдебна система и основните права, както и Правосъдие, свобода и сигурност. Намерението е преговорите по съответните глави да започват в началото на преговорния процес и главите да бъдат сред последните затваряни. Преговорите по тези глави ще се провеждат при засилен мониторинг, включващ междинни показатели за откриване на преговорите, редовно докладване за напредъка и възможност за корективни действия **Второ**, гарантиране свободата на словото в медиите. Ще се очакват конкретни стъпки – преглед и промяна на законодателството, отнасящо се до медиите и за по-добра защита на журналисти и прокурори. **Трето**, усилване на регионалното сътрудничество и на помиряването в Западните Балкани, като крайъгълни камъни на процеса на стабилизиране и присъединяване – в области от енергетика и околна среда, до бежанци и военни престъпления. Партньорите на ЕС ще се насърчават да уреждат двустранните въпроси колкото е възможно по-рано в процеса на разширяване. **Четвърто**,

постигане на устойчиво икономическо възстановяване, в духа на Европа 2020 и неговото, разширяване на енергийните и транспортните мрежи.

Политиката на разширяване на ЕС се основава на принципа на условността и принципа на собствените заслуги. Напредъкът на европейската интеграция зависи от постигнатите резултати от съответните държави при изпълнението на определените критерии и условия.

Преговорният процес с Исландия отбеляза бърз и стабилен напредък през последната година. Той е резултат от добре функциониращата исландска публична администрация, както и от факта, че Исландия изпълнява в голяма степен изискванията за членство в ЕС като член на Европейското икономическо пространство и Шенгенското пространство.

В **Турция** преговорният процес продължава да бъде най-ефективната рамка за насърчаване на реформи, свързани с ЕС. С оглед на факта, че в продължение на повече от година не е отворена нито една преговорна глава от преговорите с Турция, ЕК инициира нов положителен дневен ред за конструктивно партньорство с Турция, основан на конкретни стъпки в области от общ интерес.

Предстоящото присъединяване на **Хърватия** е доказателство, че членството в ЕС е постижима цел при изпълнение на поставените критерии и стандарти. То допринася за укрепване на доверието в процеса и създава мотивация за осъществяване на реформи. Подновеният консенсус по политиката на разширяване от 2006 г., бе приложен на практика по отношение на Хърватия и доказва своята добавена стойност към Региона. Опитът от преговорния процес с Хърватия следва да бъде използван при преговорите с останалите държави от процеса на разширяване.

Пакетът от документи на ЕК отразява положителните развития в Западните Балкани през последната една година. С арестуването на Ратко Младич и Горан Хаджич и предаването им на Международния наказателен трибунал за бивша Югославия (МНТБЮ) бе отстранено сериозно препятствие, пред напредъка на **Сърбия** по пътя към ЕС, и бе направена важна крачка към постигането на помирение. Установен бе диалог между Белград и Прищина. В повечето страни, обхванати от процеса на разширяване, може да бъде отчетен напредък по отношение на реформите, свързани с ЕС. Въведен бе безвизов режим за пътуване за гражданите на още две страни от Западните Балкани – **Албания** и **Босна и Херцеговина**.

Въпреки това в редица държави се наблюдава забавяне при осъществяването на важни реформи, като причината за това често са вътрешни политически събития и конфликти. Забавянето и пречките бяха особено големи в Босна и Херцеговина и в Албания. В повечето страни доброто управление, прилагането на принципа на правовата държава, административният капацитет, безработицата, икономическите реформи и социалното приобщаване продължават да бъдат сериозно предизвикателство. Налице са редица бъдещи безпокойство развития във връзка със свободата на словото в медиите. Различията относно статута продължават да се отразяват отрицателно както на **Косово**, така и на региона. Неотдавнашните събития в Северно Косово са причина за сериозно безпокойство. Въпросът с наименованието на бившата югославска **република Македония** все още не е решен.

ЕС непрекъснато е подчертавал приобщаващия характер на политиката си по отношение на **Западните Балкани**, като се започне от „регионалния подход“ от средата на 90-те години, и най-вече чрез стартирания през 1999 г. Процес на стабилизиране и асоцииране и срещата на върха в Солун през 2003 г., на която бе потвърдено, че бъдещето на Западните Балкани е в ЕС. Присъединяването на Хърватия е важен етап от историческия проект за интеграция на Западните Балкани в ЕС. В този контекст то трябва да служи за стимул за останалата част от страните в региона, които да ускорят напредъка си в процеса на реформи.

III. Съгласно позицията, изразена от Министерството на външните работи на Република България, България, в качеството си на държава-членка на ЕС и на страна от Югоизточна Европа, последователно подкрепя процеса на европейска интеграция на държавите от региона. Споделено е мнението, че динамиката в процеса на разширяване следва да бъде запазена. Съгласно представената позиция, страните-кандидатки и потенциални кандидатки за членство в ЕС следва да напредват въз основа на обективна оценка за постиганото от всяка от тях, като изпълнението на критериите за членство, поддържането на добросъседски отношения и регионалното сътрудничество се възприемат като въпроси от първостепенна важност. Основните оценки на ЕК, отразени в Годишния пакет на Комисията по политиката на разширяване за 2011 г. се разглеждат като балансирани и обективни и се приветства стриктното придържане към принципите на условността и оценката според собствените заслуги. В позицията се подчертава още, че се приветства новия подход, предложен от ЕК, за започване на диалог по Глава „Съдебна система и основни права“ и по Глава „Правосъдие, свобода и сигурност“ рано в преговорния процес с цел предоставяне на достатъчно време за постигане на убедителни резултати.

IV. След състоялото се обсъждане на Годишния пакет от документи на Европейската комисия относно разширяването и по-специално на *Съобщението на Комисията до Европейския парламент и до Съвета – Стратегия за разширяване и основни предизвикателства през периода 2011-2011 г. – СОМ (2011) 666 окончателен*, Комисията по европейски въпроси и контрол на европейските фондове и Комисията по външна политика и отбрана единодушно подкрепиха следното становище, което да бъде изпратено до европейските институции:

1. Споделяме убеждението, че процесът на разширяване стимулира провеждането на реформи в държавите и разширява зоната на стабилност, мир, демокрация и просперитет на ЕС. Стабилни Западни Балкани, означава Стабилна Европа.

2. Считаме, че разширяването е един от най-важните и ефективни инструменти на ЕС за реализиране на стратегическите интереси на Съюза и му помага да постигне целите в редица важни сфери на своите политики – енергетика, транспорт, опазване на околната среда, ограничаване на климатичните промени, повишаване на сигурността.

3. Смятаме, че динамиката в процеса на разширяване следва да бъде запазена. С подписването на Договора за присъединяване на Хърватия, наред с усилията за преодоляване на последиците от световната икономическа и финансова криза, е важно фокусът към разширяването да бъде запазен в дневния ред на ЕС.

4. Считаме, че въпросът за задълбочаването на европейската интеграция върви ръка за ръка с този за разширяването на ЕС. Ако се проследят предишните разширявания на Европейската общност/Европейския съюз, може да се направи общият извод, че всяко от тях дава тласък на развитието на интеграцията. В тази връзка новото икономическо управление в ЕС ще изисква от Европейската комисия да засили мониторинга на макроикономическата политика на страните-кандидатки. В този контекст ще се очаква държавите, стремящи се към членство в ЕС, да се съобразят със стратегическите насоки в икономическото управление на ЕС включително с подобряване на бизнес средата за преодоляване на икономическата криза и постигане на устойчив растеж, както и със следване на целите на стратегията Европа 2020.

5. Споделяме основните оценки на ЕК, отразени в Годишния пакет на Комисията по политиката на разширяване за 2011 г. Приветстваме стриктното придържане към принципите на условността и оценката според собствените заслуги.

6. Оценяваме положително новия подход, предложен от ЕК, за започване на диалог по Глава „Съдебна система и основни права“ и Глава „Правосъдие, свобода и сигурност“ рано в преговорния процес с цел предоставяне на достатъчно време за постигане на убедителни резултати.

7. Считаме, че регионалното сътрудничество, укрепващо помириенето и подпомагащо интеграцията в ЕС, следва да продължи да бъде основен елемент от Процеса на стабилизиране и асоцииране. Това сътрудничество отбеляза допълнителен напредък в редица области, но все още съществуват стереотипи, повечето свързани с конфликти от миналото, които остават предизвикателство пред стабилността на Западните Балкани.

8. Присъединяваме се към препоръката, двустранните въпроси да бъдат уреждани от засегнатите страни в дух на добросъседство и като се вземат предвид общите интереси на ЕС. Предвид основната важност на добросъседските отношения за процеса на присъединяване, употребата в публичното пространство на негативни квалификации спрямо партньори следва да бъде категорично осъдена.

9. Вярваме, че изграждането на модерна инфраструктура би довело до преодоляване на физическите бариери, по-добра достъпност и близост, което би спомогнало за преодоляването на съществуващи стереотипи и изграждане на по-силно доверие и желание за взаимност и взаимопомощ между гражданите от региона. Това от своя страна ще спомогне процеса на развитие и европейската перспектива за политическа интеграция на страните от Югоизточна Европа.

10. Отчитаме постигнатия напредък в преговорния процес със страните от Западните Балкани и Исландия. В качеството си на държава-членка на ЕС и на страна от Югоизточна Европа, България ще бъде последователна в подкрепата си за процеса на европейска интеграция на държавите от региона.

По отношение на страните кандидатки за членство в ЕС:

10.1 Приветстваме подписването на Договора за присъединяване на Хърватия към ЕС от 1 юли 2013 г. и поздравяваме Полското председателство на ЕС за положените усилия. Очакваме присъединяването на Хърватия към ЕС да даде допълнителен тласък на реформите в региона на Западните Балкани и бъде възприето като доказателство за останалите държави от процеса на разширяване, че членството в ЕС е постижима цел при изпълнение на поставените критерии и стандарти. Присъединяването на Хърватия към ЕС през 2013 година ще е ясен знак за ангажмента на ЕС към региона. Очакваме предстоящият референдум в Хърватия да бъде знак за твърдата решимост на страната да продължи ускорения ход на процеса на реформи, за да оправдае гласуваното ѝ доверие. Българският парламент многократно е заявявал своята готовност да е сред първите, които ще ратифицират договора за присъединяване на Хърватия.

10.2 Подкрепяме европейската перспектива на Турция, тъй като за България е важно да има стабилен съсед, който осъществява демократични реформи. Това е важно и за целия Европейски съюз. България ще подкрепя активното сътрудничество на междудържавно ниво, както и между организациите на гражданското общество в двете

страни като важен фактор за необратимостта на процеса на демократизацията на Турция и добросъседските ѝ отношения с България. Считаме, че ходът на преговорите с Турция зависи от скоростта на провеждане на вътрешните реформи в отговор на критериите за членство (принцип за оценка според собствените заслуги). По отношение прилагането на допълнителния протокол към Анкарското споразумение, считаме, че споразуменията следва да се спазват. Отчитайки стратегическата роля на Турция по отношение на енергийната сигурност на ЕС и стабилността в Близкия Изток и Кавказкия регион приветстваме настоящи и бъдещи споразумения между двете страни с оглед на диверсификацията на енергийните доставки в страната. Изразяваме надежда, че със Смесената комисия по нерешените въпроси, въпросът с обезщетяването на наследниците на българските бежанци от Източна Тракия и Мала Азия ще има своята максимална положителна развръзка.

10.3 Подкрепяме европейската перспектива на **република Македония**, основаваща се на изпълнение на всички критерии за членство, включително добросъседски отношения, регионално сътрудничество и решаване на двустранни въпроси в духа на европейските ценности. Подчертаваме, че европейското бъдеще на страната в голяма степен зависи от решаването на двустранния спор с Гърция и преодоляване на езика на омразата, използван в медийното пространство спрямо съседни държави. Позицията на България е, че Македония следва да покаже, че е добър съсед на всички на Балканите, че изпълнява реформите по пътя си към ЕС и че спомага за регионалното сътрудничество. Призоваваме за ясен напредък в преговорния процес по ключови области като свобода на медиите и словото. Предвид на опита на България в процеса на преговори за членство в ЕС, изразяваме готовност за сътрудничество при решаване на въпроси, свързани с дискриминация на гражданите с българско самосъзнание, както и за осъществяването на реформи, свързани с историческото минало на региона, като изучаването на обективна история, в това число отварянето на досиетата на комунистическите тайни служби.

10.4 Подкрепяме решението на Европейския съвет от 9 декември 2011г., с оглед на **започването на преговори за присъединяване на Черна гора** през юни 2012 г. Съветът да разгледа напредъка на Черна гора в провеждането на реформите, с особен акцент върху областта на принципите на правовата държава и основните права, по-специално борбата с корупцията и организираната престъпност, въз основа на доклад, който Комисията да представи през първата половина на 2012 г.

10.5 Като отчитаме повишаването на подкрепата на общественото мнение в **Исландия** за продължаване на преговорния процес, подчертаваме необходимостта от допълнителни усилия в тази посока. Приветстваме усилията на ЕК за предоставяне на фактологична информация за ЕС, която да спомогне за обективността на вътрешния дебат в Исландия относно членството на страната в Съюза.

По отношение на страните потенциални кандидати за членство в ЕС:

10.6 Изразяваме съгласие със становището на Комисията по **Албания** и призоваваме всички страни да се придържат към правилата за демокрация и да решават различията си с ангажимент към европейското бъдеще на страната.

10.7 Подкрепяме европейската перспектива на **Сърбия** и приветстваме факта, че Сърбия отново участва в диалога между Белград и Прищина. Подкрепяме решението на Европейския съвет от 9 декември 2011г да бъде взето решение за предоставяне на Сърбия на статут на страна кандидатка през 2012 г., след като е продължила да показва ползващ

интегрираното управление на границите, постигнала е споразумение по приобщаващо регионално сътрудничество и активно е сътрудничила с EULEX и KFOR.

10.8 Отбелязваме със съжаление, че **Босна и Херцеговина** изостава от своите съседи в преследването на европейската перспектива. Присъединяваме се към призива на Комисията към политическите лидери на страната да положат много усилия за реализиране на приоритети, в това число: формиране на държавно правителство; допълнения на конституцията в съответствие с решението на Европейския съд за правата на човека, приемане на Закон за държавната помощ, както и Закон за преброяването.

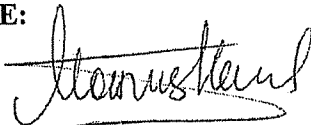
10.9 Подчертаваме, че европейската перспектива на Западните Балкани няма да бъде цялостна без **Косово** да бъде напълно интегрирана част от цялостния процес. Приветстваме готовността на Комисията да започне визов диалог с Косово до края на годината, както и предложението за структуриран диалог в областта на върховенството на закона с цел да се подкрепят косовските власти да се справят с предизвикателствата в тази сфера, в т.ч. и за реформата в съдебната система.

11. Считаме, че интеграцията на нови държави трябва да допринася не само за **тяхното собствено стабилизиране, но и за заздравяването на ЕС**. В тази връзка е необходима една по-висока скорост на приспособяване на политиките в страните - кандидатки към европейските норми и изисквания, така че едновременно да се осъществяват два процеса - на трансформация и интеграция, водещи до европеизацията в тях.

12. Считаме, че успехът на разширяването зависи не само от самия акт на разширяването, а от **положителното възприемане на интеграцията** на новите държави - членки от общественото мнение. В тази връзка считаме за ключово **по-активното информиране на гражданите и разясняване на необходимостта от разширяването**.

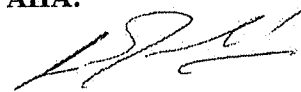
15 декември 2011 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И
КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ
ФОНДОВЕ:**

МОНИКА ПАНАЙОТОВА

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ВЪНШНА ПОЛИТИКА
И ОТБРАНА:**

ДОБРОСЛАВ ДИМИТРОВ